

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xiii. De rebus ecclesiæ alienandis vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

Lib. III. Tit. XII. & XIII. 108

sionem ecclesiæ debitam nec redditam, aut clerici alicuius parochianivे delictum, ecclesiam sine episcopi & aliorum canonicorum ad sensu interdicto subponito. si à quoquam seu quibusdā canonicis factū erit: hoc episcopus ne obseruato, néve vt ab aliis obseruetur sustineto. Qui id deliquerit ecclesiasticæ coercioni subiaceto.

Peccata suos authores tenento. Pœna vterius quam delictum in excedente repertum erit ne protrahitor.

Vt ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur. Tit. 12.

Nemo ex pactione conuentioneve quacunque sub quouis modo aut tenore nudum strum officium beneficii ecclesiastici cuiquam concedito, & sibi prouentus retineto. Nemo beneficium ecclesiasticum conferendo partem prouentuum suis usibus retineto. Ecclesiastica beneficia sine deminutione conferuntur. tantum si prælatus ante donationem beneficii pro iusta & necessaria causa prouentus ipsos ad tempus retineri constituerit, nulla cum eo qui beneficium accepit, mediatorēve aliquo conuentione facta, hoc ratum & licitum esto.

*Derebus ecclesia alienandis
vel non. Tit. 13.*

LAICISQUAUS religiosis de reb⁹ ecclesiæ dispossendi nulla potestas esto. **Quæ cōstitutiones** 12. Cū laicis.
O ivii

De rebus eccle. alienand. vel non

ab his, quæve venditiones feudorum, seu aliorū bonorum ecclesiasticorum, seu etiam mortuorum, & aliorum iuri spirituali adnexorum sine legitimo personarum ecclesiæ adsensu occasione laicæ potestatis præsumptæ erunt, ne tento. præsumptores per censuram eccle. compelluntor.

2. *Qui res.* Quod si qui res ecclesiæ ab eis, etiam regibus, petierint, & egentium substantiam substraxint, recepsint: quæ obtinebunt inrita habentor. à cō munione ecclesiæ, cui^o facultates auferre cupierint, excluduntor.

7. *Ad au-*
res. At si quæ terræ de syluis extirpatæ arables fætæ erunt: has illis à quibus suo parétumve suorum labore extirpatæ erunt, ni tunc aliis ad maiorem ecclesiæ utilitatem cum eodem labore & onere cōferri poterunt, hæreditario iure sub annuo censu tenendas concedere episcopo liceto.

8. *Vt su-*
per, in-
prin. Qui verò prælati ex fidelitatis sacramento nihil de bonis ecclesiæ alienare tenebuntur, nec regalium, & decumationum possessiones, nec aliunde prouenientes, redditusve quos decessores ipsorum quandiu vixerint in manibus suis tenerint, & in proprium usum exceperint, expenderint, nec aliis infendassint (siue hæc mensa intellegentur, siue non) consultiùs ne alienanto.

10. *Posses-*
siones. Omnino autem possessiones ad mensam suam suivē capituli pertinentes episcopus ne alienato, vt nec ecclesiæ in quibus monachi ministrale confuerint clericis vel laicis adsignato,

Sanè possessiones minùs ecclesiæ vtiles pro 8.θεμα.
aliis vtiliorib^o de fratum ipsius & sanioris par- posseßia-
tis confilio & adsensu alienandi, seu commutā- nes.
di liberam facultatem habeto.

Alioquin episcopus, abbásve terram vnius ec- 1. Non li-
clesiae ad aliam, quamvis ambæ in eius potesta- cet.
te sient, ne conuortito. si terras earum commu-
tare volt: cum consensu ambarum partium istuc
facito.

Sed & episcopi qui nihil ex proprio ipsi ec- 4. Epi-
clesiae contulerint liberos ex mancipiis ecclesiæ scopi.
ad condemnationem suam ne faciūto. si factum
erit: hos successor episcopus non obstante qua-
uis intercessione ad ius ecclesiæ reuocato.

Sacerdotibus autem qui quid ecclesiæ suæ re- 3. Conser-
liquerint, nihilve habentes prædia familiásve ei. sus.
dem adquisierint, aliquos de familia eiusdem
ecclesiæ iuxta rei cōlatæ modum canonibus de-
finitum manumittere liceto. hi cum peculio, &
posterioritate sua sub patrocinio ecclesiæ manēto.
iniunctas sibi, quatenus poterunt, vtilitates pro-
sequuntor.

Cæterū nullis ecclesiæ canonicis prædia
eius aliis fratribus inconsultis in damnum eius
in perpetuum locandi ius esto. locationes sic fa-
ctæ legitimè reuocātor. qui harum locationum
autores erunt, suscep̄tam inde pecuniam, si ali-
ter nequibit, refundere coguntur.

In summa: nulli rem immobile ecclesiæ, siue 5. Nulli.
agrum, rusticumve mancipium alienare specia-
lisve hypothecæ titulo obligare liceto. Alienationis
verbo conditio, donatio, venditio, per-

^{9. Ad}
^{audientiæ}

De precariis.

mutatio, & emphytenticus perpetuus cōtractus continentor. Omnes sacerdotes ab huiusmodi alienatione abstinento. Pœnas Leoninæ constitutionis timento.

¶. *Si quis presbyterorum.* Si quis itaque presbyterorum, diaconorum, seu defensorum alienati prædium ecclesiæ subscriperit, ni & alienator, & qui recepsit celeri restitutione sibi prospexerit, anathemate feritor. quod inde confectum erit documentum ab initio nullas vires habeto, viribus vacuator. quibusunque personis ecclesiasticis contradicere, & cū fructibus alienata reposcere liceto. cū sufficientia, authoritate ecclesiastica fulciuntur.

¶. *Ad nostram.* Si tamen ecclesia debitorum onere pressa res ei^o à prælato & capitulo necessitate coactis alienata erit sub onere dissoluendi alicuius debiti, eoque impleto debiti summam breui tēpore emptor ex eius prouentu conlegerit, vt exinde ecclesia enorme dispendium incurrerit: pecunia, quam is pro exoneratione debiti vtilitatē ecclesiæ expenderit, olli redditor. Sic si etiam pro labore percepti fructus eidem satis erunt, res ecclesiæ libera & quieta restitutor.

De Precariis. Tit. 14.

2. *Deprecariis.*

N E D V M autem ecclesiasticarum rerum alienationes, sed & precariæ quæ inrationabiliiter ab ecclesiarum rectoribus factæ erūt, etiam si ii qui res ecclesiæ sic distribuerint se suosque successores graui pœna obligassint, à successoribus eorum nihilominus ad ius ecclesiæ reuo-